

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
ISTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

MALİ ÇÖZÜM®
İKİ AYLIK MESLEKİ DERGİ

KASIM - ARALIK 2008
September - October 2008
YIL 18 YEAR 18

Sahibi İSMMMO Adına - Owner on behalf of the ISMMMO
Genel Yayın Yönetmeni - Editor
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü - Editorial Assistant

YAHYA ARIKAN
HÜSEYİN FIRAT
VEYSEL KARANİ PALAK

YAYIN KURULU (Alfabetik Sıraya Göre)
Publication Board (Alphabetical Orders)

Prof. Dr. Nalan AKDOĞAN (Başkent Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Volkan DEMİR (Galatasaray Üniversitesi)
Erol DEMİREL (Serbest Muhasebeci Mali Müşavir)
Prof. Dr. M. Banu DURUKAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Hüseyin FIRAT (Serbest Muhasebeci Mali Müşavir)
Prof. Dr. Rüstem HACİRÜSTEMOĞLU (Galatasaray Üniversitesi)

Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Yüksel KOÇ YALKIN (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Veysel KARANİ PALAK (Serbest Muhasebeci Mali Müşavir)
Prof. Dr. Münir ŞAKRAK (Marmara Üniversitesi)

HAKEM KURULU (Alfabetik Sıraya Göre)
Editorial Advisory Board (Alphabetical Orders)

Prof. Dr. Nalan AKDOĞAN (Başkent Üniversitesi)
Doç. Dr. Tamer AKSOY (TOBB Üniversitesi)
Prof. Dr. Doğan ARGUN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Emre BURÇKİN (Marmara Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Volkan DEMİR (Galatasaray Üniversitesi)
Dr. A. Bumin DOĞRUSÖZ (Marmara Üniversitesi)
Fatih DURAL (Yeminli Mali Müşavir)
Prof. Dr. M. Banu DURUKAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Melih ERDOĞAN (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep GÜNEŞ (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Oktay GÜVEMLİ
Prof. Dr. Rüstem HACİRÜSTEMOĞLU (Galatasaray Üniversitesi)
Nazım HİKMET (Yeminli Mali Müşavir)
Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU (Anadolu Üniversitesi)
Dr. Ahmet KAVAK (Yeminli Mali Müşavir)

Prof. Dr. Yüksel KOÇ YALKIN (Ankara Üniversitesi)
Resul KURT (SGK Baş Müfettişi)
Mehmet MAÇ (Yeminli Mali Müşavir)
Doç. Dr. İsmail Ufuk MISIRLIOĞLU (Bilgi Üniversitesi)
Doç. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep PEKDEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Necatî PERÇİN (Geliştirme Başkanlığı)
Nail SANLI (Yeminli Mali Müşavir)
Dr. Veysi SEVİÇ (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Barış ŞİPAHİ (Marmara Üniversitesi)
Tayfun ŞAHİN (Maliye Müfettişi)
Prof. Dr. Münir ŞAKRAK (Marmara Üniversitesi)
Mehmet TİMUR (Yeminli Mali Müşavir)
Prof. Dr. Tuğrul TÜFEKÇİOĞLU (Anadolu Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Masum TÜRKER (İstanbul Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuri UMAN (Koç Üniversitesi)
Prof. Dr. Selçuk USLU (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)

ISSN 1303-5444

Net 6.000 adet basılmıştır.

Dergi Adı: Mali Çözüm®

Dergimiz EBSCO tarafından gözlenmektedir.

İmtiyaz Sahibinin Adı, Soyadı ve Adresi: Yahya Arıkan

Kurtuluş Caddesi No: 114 Kat:7 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Genel Yayın Yönetmeni: Hüseyin Fırat

Kurtuluş Caddesi No: 114 Kat:7 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Sorumlu Müdürün Adı, Soyadı ve Adresi: Veysel Karani Palak

Kurtuluş Caddesi No: 114 Kat:7 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Yönetim Yeri Adresi: Kurtuluş Caddesi No: 152 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Basımı Yapanın Adı, Soyadı ve Adresi:

Yayın Türü: Yerel-Sürelî, 2 aylık

Dergimiz HAKEMLİ DERGİ olma özelliği taşımaktadır. Dergimize gönderilen yazılar, hakem değerlendirmesine tabi tutulduğundan yayımında gecikmeler olabilmektedir.

Dergimizde yayımlanan yazılar kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.

Mali Çözüm (Financial Analyze) is two months journal of Chamber of Certified Public Accountants of Istanbul. It is a peer-reviewed Journal publishing refereed articles, opinion papers, letters, reviews, news, questions and answers, law decisions on accounting.

Yönetim Merkezi ve Yazışma Adresi:

İSMMMO

Kurtuluş Caddesi No: 114 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Telefon: (0212) 315 84 00 pbx Faks: (0212) 343 47 80

E-mail: ismmmo@ismmmo.org.tr

www.istanbulsmmmodasi.org.tr

Sunuş

2008 yılını geride bıraktığımız şu günlerde ne yazık ki dünya da yaşanan tüm olumsuzlukların 2009 yılında da devam ettiğini görüyoruz.

Global kriz daha şiddetli bir şekilde etkisini sürdürmektedir.

Mali piyasalar kaynaklı ortaya çıkan ekonomik kriz sonucunda dünya ekonomisindeki büyümenin 2007 yılının üçüncü çeyreğinden itibaren yavaşladığını ve söz konusu yavaşlamanın 2008 yılında da devam ederek 2009 yılında da etkisini sürdüreceği açık bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Daralan dünya piyasaları nedeniyle dış pazarlarda rekabet daha da keskinleşecek bu büyüme hızımızın yavaşlamasına dolayısıyla da dış ticaretimizin olumsuz olarak etkilenmesine neden olacaktır.

Diğer taraftan 2009 yılında ithalatın azalacağı bu azalmanın ihracattaki azalışa göre çok daha büyük boyutta olacağı beklenmekte, bu ihracatın ithalatı karşılama oranının düşmesine dolayısıyla da 2009 yılı ve izleyen yılda cari işlemler açığının azda olsa kapanacağı beklentisi yaratmaktadır. OECD raporuna göre, 2008 yılı için eksi 6,7 olarak verilen cari açık oranı 2009 yılında eksi 6,1 , 2010 yılında ise eksi 5,7 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Yatırımların durması üretimin daralması işten çıkarmaları hızlandırmıştır. Yine OECD raporuna göre, 2008 yılında yüzde 9,7 olan işsizlik oranı, 2009 yılında yüzde 10,5, 2010 yılında ise yüzde 10,6 olacağı tahmini olarak belirlenmiştir.

Dünyada kriz tüm hızıyla etkisini gösterirken ,hiçbir anlam veremediğimiz savaşlarda hala sürmektedir.Dileğimiz, savaşların son bulduğu, ekonomik krizlerin yerini refah'a bıraktığı, herkesin işinin olduğu, üretimin ve yatırımların tam kapasite ile sürdüğü bir dünyada yaşamaktır.

Yaşanan krizlerden dolayı her geçen gün işletmeler kapanmakta ve iflaslar yaşanmaktadır.

2009 yılı mesleğimiz açısından da ekonomik anlam da zor bir yıl olacaktır.

Ayrıca yeni yıl mesleğimiz açısından yeni TTK'nın yasallaşmasıyla yeni bir dönemin başlangıcı olacaktır. Bu başlangıç meslek mensuplarına yeni iş alanları yaratacak ve mesleğimizde uzmanlıkları ön plana çıkaracaktır.

91 Mali Çözüm Dergisinde buluşmak dileğiyle sağlık mutluluk ve başarı dolu iyi yıllar diliyoruz.

YÖNETİM KURULU

İçindekiler

YENİ DÖNEM'DE DENETİM MESLEĞİNE HAZIRMİYİZ ? Yahya ARIKAN	7

HAKEMLİ YAZILAR *REFEREED PAPERS*

TÜRKİYE MUHASEBE VE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI'NDA DEĞERLEME ÖLÇÜLERİ Prof. Dr. Semih Hüseyin TOKAY - Yrd. Doç. Dr. Ali DERAN	15
LİKİDİTE İLE HİSSE SENEDİ GETİRİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ÖLÇÜLMESİ: İMKB UYGULAMASI Yrd.Doç.Dr. Sezgin DEMİR - Eser YEŞİLDAĞ - Fettah AÇAN	49
TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI VE VERGİ KURALLARI AÇISINDAN TİCARİ BORÇ VE TİCARİ ALACAKLARIN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ VE DEĞERLEMESİ Yrd. Doç. Dr. Engin DİNÇ	71
UFRS'YE GÖRE CARİ DÖNEM BİLANÇO VE GELİR TABLOSUNUN HAZIRLANMASI Serkan TERZİ - İlker KIYMETLİ ŞEN - Filiz BÜLBÜL	103

HAKEMSİZ YAZILAR *OPINION PAPERS*

YILSONLARINDA KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN DİKKATE ALINMASI GEREKEN HUSUSLAR Erkan GÜRBOĞA	133
FİNANSAL TABLOLARIN KONSOLİDASYONU VE ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ Yrd.Doç.Dr. Mahmut YARDIMCIOĞLU	145
MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜLERİ KURSLARINDA KATMA DEĞER VERGİSİNİ DOĞURAN OLAY İbrahim ERCAN	169
YARGI KARARLARI IŞIĞINDA EMSAL KİRA BEDELİ UYGULAMASI Zübeyir BAKMAZ	179

İçindekiler

DÖNEM SONU İŞLEMLERİ BAKIMINDAN KDV'DE ÖZELLİKLİ KONULAR Şibli GÜNEŞ	193
SAHTE VE MUHTEVİYATI İTİBARIYLA YANILTICI BELGE (NAYLON FATURA) KULLANIMI SONUCU OLUŞAN VERGİ SUÇLARI VE CEZALARI Dursun Ali TURANLI	203
SOSYAL GÜVENLİK REFORMUNDA ASKERLİK BORÇLANMASI Resul KURT	217
YENİ DÖNEM YURTDIŞI BORÇLANMASINDA BAŞVURU YÖNTEMİ VE MERCİİ Şevket TEZEL	223
TÜM YÖNLERİYLE KISA ÇALIŞMA UYGULAMASI VE KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ Ersin UMDU	231
5510 SAYILI KANUN İLE KENDİ NAM VE HESABINA ÇALIŞANLARI İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI İŞLEMLERİ Bekir HANÇER	241
KİSMİ SÜRELİ VEYA ÇAĞRI ÜZERİNE ÇALIŞANLAR İLE BU KANUNA GÖRE EV HİZMETLERİNDE AY İÇERİSİNDE 30 GÜNDEN AZ ÇALIŞANLAR 01.10.2010 TARİHİNE KADAR YEŞİL KART ALABİLECEKLER Mustafa BAŞTAŞ	249
BİRDEN FAZLA İŞYERİ BULUNAN İŞVERENLER ARTIK DOSYALARINI BİRLEŞTİREBİLECEKLER Naci ŞAHİN	257
SORU VE CEVAP	273
YARGI KARARLARI	277
ÖZELGELER	283
PRATİK BİLGİLER	301
DÖVİZ KURLARI	339